

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Збірник тез доповідей
Всеукраїнської наукової конференції
17 квітня 2021 р.

Хмельницький

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Хмельницький національний університет
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
Громадська організація «Подільська правова ліга»

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Збірник тез доповідей
Всеукраїнської наукової конференції
17 квітня 2021 р.

Хмельницький

УДК 34(477):341
Г20

*Рекомендовано до друку науково-технічною радою
Хмельницького національного університету,
протокол № 5 від 30.04.2021 р.*

Подані тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції «Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу» (17 квіт. 2021 р., м. Хмельницький).

Розглянуті проблеми адаптації конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, податкового, кримінального, митного, іншого вітчизняного законодавства в контексті стандартів ЄС.

Спрямовано на залучення юридичних фахівців для стимулювання і підтримки наукової діяльності правничої спільноти України.

Редакційна колегія:

Вавринчук М. П. – канд. політ. наук, зав. кафедри права ХНУ;
Когут О. В. – канд. юрид. наук, доц. кафедри права ХНУ;
Лучковська С. І. – канд. юрид. наук, доц. кафедри права ХНУ

*Матеріали подані в авторській редакції.
Відповідальність за зміст, автентичність цитат
та правильність посилань несуть автори*

Г20 **Гармонізація** законодавства України з правом Європейського Союзу : зб. тез доповідей Всеукраїнської наукової конференції, 17 квітня 2021 р. (м. Хмельницький). Хмельницький : ХНУ, 2021. 209 с. (укр., рос.).
ISBN 978-966-330-393-2

Висвітлено проблеми адаптації конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, податкового, кримінального, митного, іншого вітчизняного законодавства до стандартів ЄС. Окреслено перспективи розвитку правничої науки в умовах євроінтеграції.

Для науково-педагогічних працівників, студентів та аспірантів юридичних спеціальностей, практикуючих юристів, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування.

УДК 34(477):341

ISBN 978-966-330-393-2

© Автори доповідей, 2021
© ХНУ, оригінал-макет, 2021

democracy? A randomised experiment to encourage contested elections and greater representativeness in English parish councils, *Local Government Studies*, 44:6, 766-787, DOI: 10.1080/03003930.2018.1473769

2. Pratchett L., Wilson D. (1996) *Local Government under Siege*. In: Pratchett L., Wilson D. (eds) *Local Democracy and Local Government. Government Beyond the Centre*. Palgrave, London. https://doi.org/10.1007/978-1-349-25022-6_1

ЛАБЕНСЬКА ЛІЛІЯ ЛЕОНІДІВНА,
доц. кафедри права Дніпровського гуманітарного університету,
канд. юрид. наук, доц.

ВИБОРЧИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ: ДОТРИМАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ВИБОРЧОГО ПРАВА В ДІЇ

В лютому 2019 року Верховна Рада України остаточно вирішила долю нашої держави, закріпивши на найвищому конституційному рівні європейську ідентичність і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України. Зазначені в Преамбулі Конституції України положення, вимагають від парламентарів привести всю систему законодавства України до стандартів Європейського Союзу. Не є виключенням й виборче законодавство.

Одним з найважливіших кроків в цьому напрямку було прийняття в грудні 2019 р. довгоочікуваного Виборчого кодексу України. Незважаючи на те, що приймався цей Закон вже після внесення змін до Преамбули щодо європейської інтеграції, він, все одно, містить ряд положень, які суперечать євро стандартам в питаннях виборчого права.

Наприклад, відсутні запобіжники, які б не давали можливості законодавцям вносити зміни до виборчого законодавства напередодні кожних виборів, тим самим створюючи нестабільність виборчого процесу.

Так, на думку Громадянської мережі ОПОРА, внесені в червні та липні 2020 року зміни до Виборчого кодексу України, порушують вимоги про необхідність дотримання міжнародних стандартів базовим документам у сфері стандартів виборів (зокрема, Копенгагенському документу ОБСЄ) у частині збереження діючої виборчої системи напередодні виборів або ж щодо недопущення обмежень виборчих прав громадян через закріплення норми щодо проведення виборів лише двічі на рік, процедурних питань роботи ЦВК та інших виборчих комісій [1].

Ще один аспект виборчого права, який потребує регламентації в національному законодавстві – це можливість надання права голосу іноземцям, які постійно проживають в нашій країні.

Справа в тому, що останнім часом країни Європейського Союзу розширюють можливості реалізації виборчих прав іноземцями, які не є громадянами цих країн (на муніципальному рівні). Такі кроки є досить прогресивними та об'єктивно виправданими, саме так зазначені особи долучаються до вирішення важливих питань громади, де вони постійно проживають, володіють певним майном й відповідно сплачують податки.

Відповідно до ст. 6 Конвенції Ради Європи про участь іноземців у суспільному житті на місцевому рівні країна, яка ратифікувала цю Конвенцію, зобов'язується надати кожному постійному мешканцю-іноземцю право голосувати та висувати свою кандидатуру на виборах до органів місцевого самоврядування, якщо він відповідає тим правовим вимогам, які пред'являються громадянам, і, крім того, на законних підставах постійно мешкає у відповідній державі протягом п'яти років, що передують виборам. Проте в тексті Конвенції є пункт про те, що під час ратифікації будь-яка країна може заявити про те, що вона має намір обмежити застосування такого права іноземців лише правом голосу [10].

Нажаль, Україна, перебуваючи у складі Ради Європи так й не ратифікувала цього документу. Не було вирішено це питання й в новому виборчому законодавстві.

І нарешті, ще одна новела національного виборчого законодавства – гендерне квотування, яка наблизила нас до відповідних стандартів Європейського Союзу, але після практичної реалізації під час місцевих виборів 2020 року потребує певного удосконалення.

Про це свідчать опубліковані проміжні результати гендерного моніторингу місцевих виборів, які оприлюднила координаторка проєктів Українського жіночого фонду Мілена Горячківська під час круглого столу «Можливості та перешкоди для жінок-кандидаток на місцевих виборах». За її словами, чимало жінок справді вибували після реєстрації списків до міськрад великих міст. «Переважно вони вибували із першої п'ятірки. Ось один із прикладів, як це працювало на практиці. Це партія, яка пройшла до міської ради Одеси. При реєстрації було 46 % жінок у списку, потім відбулося вибуття жінок та чоловіків, у підсумку жінок залишилося 29 %. Експерти говорять, що потрібне вдосконалення законодавства» [2].

Аналізуючи виступи учасників зазначеного заходу, можна зробити невтішні висновки, що норми виборчого законодавства про гендерні квоти прописані таким чином, що виникають можливості певних маніпуляцій під час їх практичного застосування.

Підсумовуючи, слід зазначити, що прийняття Виборчого кодексу України було прогресивним та вкрай необхідним заходом для сучасного етапу державного будівництва нашої країни. Разом з тим, засму-

чує те, що поза увагою законодавця залишилися вкрай актуальні питання дотримання певних європейських стандартів у змісті цього Закону, а ті, які все ж таки, були регламентовані, знову потребують свого удосконалення через внесення змін.

Список використаних джерел

1. Заява ОПОРИ щодо розгляду парламентом змін до виборчого законодавства URL: <https://www.oporaua.org/statement/vybory/mistsevi-vybory/20163-zaiava-opori-shchodo-rozgliadu-parlamentom-zmin-do-viborchogo-zakonodavstva>

2. Конвенція про участь іноземців у суспільному житті на місцевому рівні від 5 лютого 1992 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_318.

ЛАНДІНА АННА ВАЛЕНТИНІВНА,
ст. науковий співробітник Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України, канд. юрид. наук

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИМИ ЗАСОБАМИ (НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВOPУШЕНЬ)

Основною тенденцією здійснення державної політики в усіх сферах на сучасному етапі в умовах гармонізації та глобалізації є забезпечення людиноцентричного регулювання суспільних відносин. Головну роль у цьому процесі відіграють основоположні права і свободи людини, забезпечення та захист яких виходять на перший план у демократичній правовій державі.

Забезпечення вказаних прав і свобод людини, а також гарантування їх захисту від посягань здійснюється як шляхом законодавчого закріплення цих прав у національному законодавстві (конституційному, цивільному тощо), так і встановлення юридичної відповідальності за посягання на них. Найсуворішим видом відповідальності є кримінальна відповідальність, оскільки під час застосування щодо особи заходів кримінально-правового характеру здійснюється найбільше обмежень особистих прав і свобод особи у передбаченому законом порядку.

Кримінальне законодавство України містить ряд норм, які прямо передбачають відповідальність саме за порушення визначених у Конституції України та у ряді міжнародних нормативно-правових актів прав і свобод людини. До них, зокрема, відносяться кримінальні

Дурман О. Л., Грицак Л. Б. Гармонізація вітчизняного митного законодавства із законодавством ЄС в межах імплементації угоди про асоціацію	59
Заболотний Є. І. Особливості удосконалення правових норм щодо звільнення від кримінального покарання та погашення судимості неповнолітніх.....	63
Завгородня Ю. С. Необхідність переосмислення функції держави в умовах забезпечення людських прав	67
Зілінська О., Мелех Л. В. Особливості електронних доказів у господарському процесі	70
Калашлінська М. В. Приведення законодавства України щодо паліативного догляду у відповідність до стандартів Європейського Союзу	73
Кіпчарський О. М. Місце служби судової охорони в системі органів публічної влади	77
Ковальова А. С. Міжнародно-правові механізми захисту іноземних інвестицій відповідно до Вашингтонської та Сеульської конвенцій.....	79
Ковальчук А. Ю. Виховання правосвідомості у неповнолітніх в Україні в умовах євроінтеграції	82
Когут О. В. Право на свободу мирних зібрань.....	85
Корсун І. В., Охман О. В. Досвід деяких країн Європейського Союзу щодо регламентації кримінальної відповідальності за державну зраду	89
Кравчук С. Й. Формування соціально-правової держави в Україні відповідно до європейської правової системи: проблемні аспекти та шляхи їх реалізації	92
Кузнецова Л. В. Питання гармонізації українського трудового права	97
Кучук А. М. Значення місцевих виборів: українські реалії	100
Лабенська Л. Л. Виборчий кодекс України: дотримання європейських стандартів виборчого права в дії.....	102
Ландіна А. В. Забезпечення прав людини кримінально-правовими засобами (на прикладі окремих кримінальних правопорушень)	104
Логінова Н. М. Гарантія правильного викоористання дискреції у кримінальному процесі України	107